

APPENDIX I

Список латинізмів

a posteriori (of an argument) = reasoned from effect to cause	апостеріорі, на підставі досвіду; заснований на досвіді
a priori (of an argument) = reasoned from cause to effect	апріорі, незалежно від досвіду; незалежний від досвіду
conditio sine qua non = indispensable condition	обов'язкова умова
ergo = consequently	отже, тому, в результаті
ibidem (ib, ibid.) = in the cited source	там же
in situ = at the site	на місці
in vitro = in a test tube	в пробірці
per se = by itself	самостійно, само собою
proviso = on condition that	за умови
sic! = important	важливо
status quo = initial condition	вихідне положення
sui generis = in its kind	в своєму роді
via = through	шляхом, за допомогою

APPENDIX 2

Список слів іноземного походження з особливими формами утворення множини

analysis	analyses	аналіз
apparatus	apparatus (-es, зрідка)	прилад, пристрій
axis	axes	вісь, осі
basis	bases	базис, основа, підстава
crisis	crises	криза
criterion	criteria	критерій
curriculum	curricula	програма, навчальн. план
datum	data	дана величина
erratum	errata	друкарська помилка
foot	feet	ступня; фут
formula	formulae	формула
helix	helices	спіраль
index	indices	індекс, показник
lamina	laminae	тонкий шар
locus	loci	місце розташування, траєкторія
maximum	maxima	максимум
medium	media	засіб, спосіб
minimum	minima	мінімум
phenomenon	phenomena	явище, феномен
radius	radii	радіус
stimulus	stimuli	стимул
stratum	strata	шар, пласт
terminus	termini	мета, призначення
thesis	theses	теза, положення; дисертація
tooth	teeth	зуб
vertex	vertices	вершина, верхівка

APPENDIX 3

Список складних прислівників-архаїзмів

hereafter	1. слідом за цим, потім; 2. нижче, далі
hereat	при цьому
hereby	1. поблизу; 2. отже, таким чином, при цьому
herein	у цьому, тут, при цьому
hereof	щодо цього, про це
hereto	на це, на те
heretofore	1. колишній, попередній 2. колись, раніше, до цього, досі
hereunder	під цим
hereupon	1. після цього, слідом за цим; 2. внаслідок цього, щодо цього, з приводу цього
herewith	1. цим; 2. при цьому; 3. через це, за допомогою цього
thereabout(s)	1. поблизу, недалеко, неподалік; 2. близько, приблизно, орієнтовно; у цьому дусі
thereafter	1. після цього, з того часу, згодом, відтак; 2. відповідно, згідно
thereagainst	на противагу цьому
thereas	тоді як; у той час, як
thereat	1. тоді, у той час, у згаданий час; 2. з цієї причини, через це, у зв'язку з цим
thereaway	куди, в якому напрямку
thereby	1. таким чином, за допомогою цього; 2. у зв'язку з цим
therefore	1. тому, отже; 2. з цієї причини, внаслідок цього
therefrom	1. з того місця; 2. за допомогою цього, через це
therein	1. тут, там, у цьому/тому місці; 2. туди, у те місце; 3. у цьому відношенні; 4. протягом цього/того часу
thereinto	туди
thereof	1. цього, того; 2. з цього, з того; 3. внаслідок того
thereon	1. на цьому, на тому; 2. на те, на це, туди; 3. після того, слідом за тим
thereonto	до того, до цього, до того ж
thereout	звідти, з того
thereover	1. вище; 2. щодо того, з приводу того

therethrough	1. через це; 2. за допомогою цього, таким чином, з цієї причини
thereto	1. до того, до цього, туди; 2. крім того, до того ж; 3. для того, з цією метою
theretofore	до того, до того часу
thereunder	1. нижче, під цим, під тим; 2. під цією назвою
thereupon	1. слідом за тим (цим); 2. на цій підставі, внаслідок того; 3. на тому, на цьому, з цього приводу; 4. щодо того, у зв'язку з цим
therewith	1. разом з тим, з цим; 2. відразу, негайно; 3. крім того, до того ж; 4. внаслідок того; 5. шляхом, за допомогою
therewithin	1. усередині цього, усередині того; 2. усередину цього, усередину того
whereby	за допомогою чого
wherefore	чому, з якої причини
wherein	у чому, де; там, де
wheresoever	куди б не, де б не
whereinto	куди, у що
whereof	1. з якого; 2. про який, про що
whereon	1. на що, куди; 2. там, де, на чому, з чого
whereout	звідки, з чого
wherethrough	через що; з причини того, що
whereto	куди, в якому напрямку; для чого, чому
whereunder	під чим
whereupon	1. на чому, де; 2. після чого, тоді
wherever	1. куди, де; 2. куди б не, де б не
wherewith	чим, за допомогою чого, як

APPENDIX 4

Список найпоширеніших “удаваних друзів” перекладача

accusary <i>n</i>	точність; правильність; достовірність
акуратність	regularity, carefulness, punctuality, tidiness
accurate <i>adj</i>	точний, правильний, калібрований, влучний
акуратний	neat, careful, punctual, tidy
actual <i>adj</i>	фактично існуючий; дійсний, справжній
актуальний	topical, current, burning, pressing
actually <i>adv</i>	насправді, дійсно; фактично
актуально	important
affairs <i>n</i>	справа, діло, питання
афера	speculation, fraud, swindle, shady deal
агент <i>n</i>	довірена особа, представник; посередник; агент
агент	representative, confidential person, envoy, agent
apparatus <i>n</i>	прилад, пристрій, механізм, інструмент, апарат
апарат	appliance, arrangement, apparatus; staff personnel
appellation <i>n</i>	назва; позначення, термін; називання
апеляція	appeal
aspirant <i>n</i>	претендент, кандидат
аспірант	a postgraduate, graduate (student)
balloon <i>n</i>	повітряна куля; аеростат
балон (газовий)	cylinder
basin <i>n</i>	таз, миска; резервуар, водойма; басейн (річки)
басейн	swimming-pool
benzene <i>n</i>	бензол
бензин	petrol, <i>амер.</i> gasoline
cabin <i>n</i>	хатина, будка; кабіна літака; каюта
кабіна	box, booth, car (<i>амер.</i> кабіна ліфта), cockpit
cabinet <i>n</i>	шафа, комод; кабінет міністрів; ящик, футляр;
кабінет	study, office, surgery, laboratory
capital <i>n</i>	столиця; велика літера; акціонерний капітал; вигода; перевага
капітал (гроші)	dead stock; money, wealth, value, treasure
camera <i>n</i>	фотоапарат, кінокамера, телекамера; кабінет судді
камера	chamber, cell; cloak-room; inner tube
camouflage <i>n</i>	військ. маскування, камуфляж
камуфляж	protective paint

character <i>n</i>	характер; репутація; письмова рекомендація, характеристика; буква, цифра, ієрогліф; постать, особа; властивість, ознака; образ, герой
характер	nature; disposition; temper; character
characteristic <i>n</i>	характерна риса; особливість, властивість, ознака
характеристика	description, reference, recommendation, record
commutator <i>n</i>	колектор; комутатор, перемикач
комутатор	switchboard
complex <i>adj</i>	складний, складовий, комплексний; важкий, заплутаний
комплексний	overall, total, combined, composite
complexion <i>n</i>	колір обличчя; вид, аспект
комплексія	physique
compositor <i>n</i>	складач
композитор	composer
concern <i>n</i>	відношення, стосунок, причетність; занепокоєння, турбота, тривога; зацікавленість, інтерес; фірма, підприємство, концерн
концерн	combination (group) of firms, concern
conductor <i>n</i>	кондуктор, амер. провідник; гід, диригент; фіз. провідник; ел. провід; громовідвід
кондуктор	conductor, guard, ticket-collector
conservatory <i>n</i>	теплиця, оранжерея
консерваторія	conservatoire
construction <i>n</i>	будівництво, споруджування, конструювання; конструкція, будівля, споруда; тлумачення; складання
конструкція	design; construction
contingent <i>n</i>	частка, пропорційна кількість (учасників тощо); військ. особовий склад; контингент
контингент	(виборців) electors, electorate
contribution <i>n</i>	внесок, сприяння; пожертвування; податок
контрибуція	indemnity
control <i>n</i>	управління, керування; контроль; нагляд, перевірка; регулювання; стриманість
контроль	checking, examining, monitoring, testing
data <i>n</i>	дані, відомості; факти
дата	date
decade <i>n</i>	десятиріччя, десяток
декада	a ten-day period, ten days
decoration <i>n</i>	прикраса, оздоблення; відзнака; святкові гірлянди, прапори

декорації	décor, scenery
demonstration	показ наочними прикладами; демонстрація; доказ, довід; аргументація
демонстрація	rally; show; parade; display; demonstration
detail n	подробиця, деталь; частина, елемент, фрагмент
деталь	item; part, element, component; piece; detail
діаграма n	схема, креслення, графік; діаграма
діаграма	chart, graph, diagram
direction n	напрямок; галузь, сфера; керівництво, управління; наказ; правління, дирекція; постанова
дирекція	administration, management; direction
diversion n	відхід; відхилення; відвернення, відволікання; розвага, забава; диверсія; обхід
диверсія	sabotage, diversion, subversive activity
dog n	собака, пес
дог	a Dutch hound
dramatic adj	драматичний, драматургічний; акторський, театральний; хвилюючий, яскравий; ефектний
драматичний	drama (dramatic); tragical; startling; affected
fabric n	тканина, матеріал; виріб, фабрикат; будівля, споруда; структура, устрій
фабрика	factory, mill
familiar adj	знайомий, добре обізнаний; загальновідомий, простий, звичайний; близький, дружній; фамільярний, безцеремонний
фамільярний	free and easy; familiar
fashion n	мода; стиль; фасон; спосіб, вид, форма, манера
фасон	style; pattern; cut; from; fashion
figure n	фігура, зовнішній вигляд; цифра; зображення, ілюстрація, рисунок; геометрична фігура
фігура	build, frame; figure; shape; form, card; piece
film n	фільм; плівка; тонка оболонка
фільм	film; picture; movie
fraction n	дріб; частка, доля; крихта, уламок; хім. фракція
фракція	faction
fragment n	уривок, фрагмент; уламок, осколок
фрагмент	extract, fragment
fundamental	основний, докорінний; істотний
фундаментальний	solid; thorough; rich, substantial; main, fundamental
general adj	загальний; поширений; звичайний; головний; неспеціалізований; неточний; генеральний
генеральний	main, basic; general

graphic <i>adj</i>	наочний, графічний; яскравий, образний
графік	schedule, chart; diagram; graph
hymn <i>n</i>	церковний гімн, псалом; хвалебна пісня; гімн
гімн	(<i>державний</i>) (national) anthem
individual <i>adj</i>	особистий, індивідуальний; окремий, приватний; характерний, особливий
індивідуальний	personal; peculiar; one’s own; individual; separate
information <i>n</i>	інформація, відомості; дані; довідки; знання
інформація	data; information; <i>військ.</i> intelligence; report(s)
instructive <i>adj</i>	повчальний; інструктивний
інструктивний	instructional; instructive
instructor <i>n</i>	учитель, викладач; інструктор; керівник; довідник
інструктор	teacher, instructor
instrument <i>n</i>	знаряддя, інструмент; прилад; муз. інструмент;
інструмент	<i>юр.</i> документ, грамота, акт tool, instrument
interval <i>n</i>	інтервал; пауза; проміжок часу; антракт, перерва
інтервал	distance, space; period; interval
limit <i>n</i>	межа; рубіж; граничний розмір; строк давності
ліміт	limit; permission
machine <i>n</i>	машина, механізм, апарат; верстат; станок;
машина	транспортний засіб; людина, яка працює як машина або машинально
magazine <i>n</i>	engine; machine; mechanism; machinery; vehicle; car журнал, періодичне видання; склад боєприпасів;
магазин	<i>військ.</i> магазин, обойма shop, store
multiplication	множення; розмножування; збільшення
мультиплікація	animation
obligation <i>n</i>	обов’язок, зобов’язання; боргова розписка
облігація	bond
original <i>adj</i>	первісний, початковий; вихідний; автентичний;
оригінальний	оригінальний, своєрідний; новий, свіжий, творчий peculiar, constructive, unusual, strange; original
personal <i>n</i>	<i>амер.</i> хроніка
personnel <i>n</i>	персонал; штат; кадри
персонал	staff; body; personnel
physic <i>n</i>	<i>розм.</i> ліки; проносне; <i>розм.</i> міцний напій
physique <i>n</i>	будова тіла, статура; <i>спорт.</i> фізичні дані
фізика	physics; natural science
physician <i>n</i>	лікар; <i>перен.</i> цілитель

physicist <i>n</i>	фізик; матеріаліст
фізик	physicist; teacher of physics
piston <i>n</i>	поршень; пістон
пістон	a percussion cap; valve; piston
pretension <i>n</i>	претензія; зазіхання; пред'явлення прав; удавання, прикидання
претензія	pretension, pretence; claim; demand; challenge; bid
principal <i>adj</i>	головний, основний; провідний
принциповий	basic, essential, fundamental, main; principled
probe <i>n</i>	зонд; зондування; космічна ракета; <i>амер.</i> розслідування
проба	trial, test; testing; analysis; sample; standard; fineness
procedure <i>n</i>	процедура; судочинства; технологічний процес; методика (прийом) проведення (дослідю)
процедура	procedure; technique; treatment
production <i>n</i>	виробництво; продуктивність; продукція; виріб; постанова (п'єси, фільму)
продукція	output; yield; product(s); production; published works
profile <i>n</i>	контур; обрис; профіль; короткий біографічний нарис
профіль	profile; side-view; type, specification
progress <i>n</i>	прогрес, розвиток; рух, просування (вперед); досягнення, успіхи
прогрес	progress; development; improvement; advance
project <i>n</i>	проект, план, схема
проект	project; projection; design; plan; draft; scheme; thesis
prospect <i>n</i>	вид, вигляд; панорама; перспектива, плани на майбутнє; надія, сподівання
проспект	avenue; plan; summary; prospectus; advertisement
protection <i>n</i>	захист, охорона; заступництво, протегування; перепустка, паспорт
протекція	patronage; influence; protection
radical <i>adj</i>	корінний, основний; повний, фундаментальний; радикальний; кореневий; природний, первісний
радикальний	radical; drastic; sweeping
repetition <i>n</i>	повторення; наслідування; копія; заучування напам'ять
репетиція	rehearsal
replica <i>n</i>	точна копія; репродукція; <i>тех.</i> модель
репліка	remark; retort; response; comment
romanist <i>n</i>	католик; фахівець в галузі римського права; фахівець з романістики

романіст	(<i>письменник</i>) novelist, novel-writer
scale <i>n</i>	чаша терезів; <i>pl.</i> терези; масштаб; розмір; охоплення; шкала; градація; такса; <i>муз.</i> гама
шкала	scale; range; dial
scholar <i>n</i>	учений; фахівець у галузі гуманітарних наук; стипендіат; дуже освічена людина; учень; школяр
школяр	pupil; schoolboy; schoolgirl
special <i>adj</i>	особливий, окремих; спеціальний; надзвичайний; екстрений; приватний, індивідуальний; певний, визначений
especial <i>adj</i>	особливий, спеціальний; винятковий; окремих; конкретний
спеціальний	special
species <i>n</i>	рід, порода; вид, різновид
спеції	spice, flavouring, relish, herbs
specific <i>adj</i>	особливий; спеціальний, специфічний; точний, певний; <i>біол.</i> видовий; <i>фіз.</i> питомий
специфічний	peculiar; unique; specific
spectacle <i>n</i>	видовище; сцена; вистава, спектакль
spectacles <i>n</i>	окуляри; кольорове скло світлофора
спектакль	performance; spectacle
speculate <i>v</i>	обмірковувати, обдумувати; робити припущення; спекулювати; грати на біржі
спекулювати	to profiteer; to gamble; to speculate; to misuse
stamp <i>n</i>	штамп; печатка, штемпель; тавро; плomba; поштова марка; рід, сорт; характерна риса
штамп	stamp; punch; cliché; stock phrase
structure <i>n</i>	структура; будова; будівля, споруда
структура	structure; pattern; framework
subject <i>n</i>	предмет (розмови); тема, сюжет; навчальний предмет; об’єкт; привід; підданий; <i>грам.</i> підмет
суб’єкт	person; subject
translation <i>n</i>	переклад; переміщення; пояснення, тлумачення; <i>рад.</i> трансляція
трансляція	translation; broadcasting